

Kall-femtene å bevärningen

- Berättelsen mycket spridd, troligen i alla landskap. Denna uppteckning är från Småland. Ett par pointer (»dä va' sjangtilt dä», »dä har ja' allri näkat för», samt antagandet, att kungen var »så galen» i korf) äro tillagda av mig. -

Ja' tvivlar inte ett grännane på, utan att dä fens mönna utå er här, söm täcker, att ja' ä' farli't dummer nu för ti'en mä, men si då s'a ja' sä' er: mett vet, dä ä' bra monna gånger starre nu ändå, än nör ja' exera bevärning i alla fall! Ja, ja' brås noj lite' på far min därvelaj, för han hade lite' vet, nör han växte öpp, men då geck bart må tien.

Jo, ja' geck där nere på Skellingary' å s'ulle exera, å så en vacker da', så köm de å sa'e te me, att ja' s'ulle gå ner te skojsbrynet å hålla vakt. Puh, ja' så' inte ett levan'e krianur å hålla vakt för å inga aen menniska håller - mer än Stina-Lisa mi'. Ho' köm just te me den därninge aftenen mä e' äska mä lite' smått å gött i. Å nör ho' hade gått sin väj - ho' va' tvongen te å hem å mjölka, så va' dä allt ja', söm to å titta ätte', va' söm fanns i äska, må ni tro, Å bäst ja' sto' där å momså å åt, så köm där en kär ner te me. Han va' knektaklädder, men så' rekti't höggeli'er ut för rexten.

»Va' heter du?» sa' han. »Jödde Jönsson», sa' ja'.

»Dä va' sjangtilt dä», sa' han.

»Ja, dä har ja' allri näkat för», sa' ja'.

»Ja' tror du står å äter», tötte han.

»Dä fallerar inte», tötte ja'.

»Får ja' si, va' dä ä för nöenting du äter?» sa' han.

»Nä si dä s'a bli' lögn dä», sa' ja. »Men vell han gissa't, då kan han lä få dä», sa' ja'.

»Dä ä' lä sell å potater», mente han.

»Nähä», sa' ja', »bätter öpp», sa ja.

»Då ä' dä lä fläsk å brö', då», sa' han.

»Möe bätter öpp», sa' ja'.

»Då kan dä lä inte va' aent än karv å brö'», tötte han.

»Jo, si ditåt lutar dä», sa' ja'.

»Ja, dä va' bra, dä. Nu s'a du få gissa vem ja' ä'», sa' han.

»Puh», sa' ja', »dä måtte lä inte va' nöra könst. Han sir me ut te å va' en schasant», sa' ja'.

»Nä du, bätter öpp», sa' han.

»Då ä' han lä kaftin, då», tötte ja'.

»Bätter öpp», sa' han.

»Bevara me väl, dä s'ulle lä inte kunna va' generalen håller?» tötte ja'.

»Nä du, möe bätter öpp», sa' han.

»Kära hjärtanes», sa' ja', »dä kan lä inte va' kongen häller?»

»Jo, sir du, ditåt lutar dä», sa' han.

»För allt i våra», sa' ja' då, »va' så skebedeli' å håll i karven åt me, så ja' får ta' taj i bössa å hoa i gevär för hönom». Å han toj karven, å ja' toj bössa, å ja' te å hoa, ja, ja' hoade så, så dä kan ni allri' begripa. Å nör ja' hade hoat slut, så to' han öpp en blank tredaler ur lommen på se å ga' me. Men dä får ja' då sä', att så länge ja' nönstin lever, så kömmer ja' alltid te å anka på, att ja' inte ba' honom te å smaka på karven, för si dä försto' ja', dä va' han galen i.

Ordförklaring:

Grännane, grand; *mönna*, många; *s'a*, skall; *äska*, ask, litet skrin; *tötte*, tyckte; *karv*, korv; *schasant*, sergeant; *skebedeli'*, beskedlig; *taj*, tag; *hoa*, ropa; *tredaler*, 24 skilling eller 50 öre; *lommen*, fickan; *anka*, ångra.